

• **PORTRÉ**

Jamie Foxx

Az Oscar-díjas filmszínész, komikus, énekes és dalszövegíró 1967. december 13-án született Eric Marlon Bishop néven a Texas állambeli Terrelben. Szüleit alig ismerte, nagyszülei nevelték fel őt. Ötévesen kezdett el zongorázni, később kórusvezető lett. A középiskolai éveket követően klasszikus zenét tanult. Ebben az időszakban a Leather and Lace nevű banda énekes volt. 1989-ben egy éjszakai klubban lépett fel humoristaként. Ek-

kor változtatta nevét Jamie Foxxra. Első filmes szerepét 1992-ben kapta, a Toy című vígjátékban. 1999-ben Oliver Stone Minden héten háborúban című drámájában amerikaifutball-játékost alakított. 2001-ben Will Smith mellett főszereplő volt

a Muhammad Ali életét feldolgozó, Ali című drámában. Karrierje 2004-ben ért a csúcra, amikor A halál záloga című thrillerben megformált taxisoőr szerepéért, illetve a Ray Charles életét feldolgozó Ray című filmben lévő alakításért Oscar-díjra jelölték, utóbbiért megkapta az Oscar-szobrot. Ezután olyan sikerfilmekben szerepelt, mint a Lopakodó, Börnyakúak, Miami Vice, Dreamgirls, Szólista vagy A királyság. Bár sosem nősült, született két lánya (1994, 2009).

2004-ben Oscar-díjra jelölték A halál záloga és a Ray című filmekben nyújtott alakításokért, utóbbiért megkapta az Oscar-szobrot.

• **SUDOKU**

A négyzetű üres négyzeteibe úgy kell beírni a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

9	7		5		4	1		
	3				6	7		
					7		6	9
	5	8			9			
		2				4		
			2			5	7	
8	6		7					
		3	9				4	
		7	3		8		1	2

			5	9		7		6
9		7	6					1
		4						8
		2			8	9	6	1
8	6	3	4				5	
	2						8	
	1				5	6		3
3		6		4	2			

• **NAPTÁR**

December 13., csütörtök
Az évből 347 nap telt el, hátravan még 18.

Névnapok: Luca, Otília
Egyéb névnapok: Bertold, Éda, Edda, Elza, Enid, Lúcia, Luciána, Odília, Oresztész, Tília, Vitália

Katolikus naptár: Szent Lúcia, Luca, Otília
Református naptár: Luca
Unitárius naptár: Luca
Evangélikus naptár: Luca, Otília
Zsidó naptár: Tévét hónap 10. napja

A **Luca** név női a latin származású Luciából jött létre, jelentése: hajnalban született. A 16. századi Itáliában gyakran férfinévként is használták. **Szent Lúcia** (283–304 körül) a keresztények által tisztelt vértanú, aki az 5. század óta védőszentje a szembetegségben szenvedőknek, vakoknak, bűnbánó utcanőeknek, valamint a hegyes szerszámokkal dolgozóknak (földművesek, kézművesek, párnakészítők, varrónők stb.). Az **Otília** német eredetű női név, jelentése: öröklött vagyon. A személynév főként angolszász nyelvterületen népszerű.

• **TUDÁSTÁR**

Luca-napi népszokások

A jeles napok közül a december 13-ai Luca-naphoz kötődik a legtöbb szokás, jóslás és hiedelem. Régebben ezen a napon például tilos volt fenni, sütni vagy mosni, és nem volt tanácsos kölcsönadni sem, mert a hiedelem szerint az elkért dolgok a boszorkánykézre kerültek. Luca napját sok helyen gonoszjáró napnak tartották, ezért fokhagymával dörzsölték be az állatok fejét, az ólak ajtajára keresztet rajzoltak, és hamut szórtak a kapuk elé, hogy elriaszassák a gonosz szellemeket. Emellett a család tagjainak Luca-pogácsát sütöttek, egyikbe pedig pénzdarabot rejtettek; aki ráharapott, az szerencsére számíthatott. A nap jellegéhez kapcsolódik az ötszög alakú lucaszék is, ekkor fogtak hozzá az elkészítéséhez: kilencféle fát (kőkény, boróka, jávor, körte, som, jegenyefenyő, akác, cser, rózsa) használtak hozzá; a szék készítői rendszerint ezt magukkal vitték karácsonykor az éjféle misére. A Luca-naptár a régi Luca-hagyományok egyik eleme, miszerint a következő esztendő 12 hónapjában olyan idő lesz (átlagosan), mint a Luca naptól karácsonyig tartó napok időjárása (13-ika megfelelt januárnak, 14-e februárnak stb.).

• **EZEN A NAPON**

- 541 éve**
Hunyadi Mátyás letette az esküt cseh királyként.
  - 65 éve**
Budapesten megszületett Magyar Zoltán olimpiai bajnok tornász, akitől a Magyar vándorlólengélelemet elneveztek.
  - 130 éve**
Világra jött Obermayer Ernő Kosuth-díjas vegyész-mérnök, aki fűszerpaprikát nemesített.
  - 198 éve**
Bécsben meghalt gróf Széchényi Ferenc könyvtár- és múzeumalapító.
  - 212 éve**
Megszületett Ernst Werner von Siemens német feltaláló, gyáralapító.
  - 221 éve**
Düsseldorfban világra jött Heinrich Heine német költő és író.
  - 552 éve**
Elhunyt Donatello (teljes nevén: Donato di Niccolò di Betto Bardi) firenzei szobrászművész.
  - 203 éve**
Megszületett Veres Pálné, a magyar nőnevelésügy egyik előharcosa.
  - 200 éve**
Világra jött Mary Todd Lincoln, Abraham Lincoln amerikai elnök felesége.
  - 441 éve**
Francis Drake kapitány öt hajóval elindult Plymouthból, hogy megkerülje a Földet.
  - 124 éve**
Meghalt Xantus János természettudós, utazó-felfedező, a Budapesti Állat- és Növénykert megalapítója.
  - 90 éve**
Megkezdtek az utcai távbeszélő-hálózat felszerelését Budapesten.
  - 123 éve**
Győrben elhunyt Jedlik Ányos bencés pap, fizikus, az elektromotor, a szóddavíz-előállító készülék és a dinamó feltalálója.
  - 90 éve**
Lódzban megszületett Jack Tramiel lengyel származású amerikai üzletember, a Commodore számítógépek kifejlesztője.
  - 10 éve**
Planeggben meghalt Horst Tappert német filmszínész, Derrick felügyelő alakítója.
  - 376 éve**
Abel Tasman holland felfedező elérte Új-Zélandot.
  - 184 éve**
Pozsonyban világra jött Kelety Gusztáv festő, műkritikus.
- FORRÁS: EZENANAPON.HU

Horoszkóp

Kos márc. 21. – ápr. 20.

Néhány váratlan esemény felborítja a napirendjét. Maradjon határozott és céltudatos, tartsa kézben az irányítást! Ha szükséges próbáljon rögtönözni!

Bika ápr. 21. – máj. 20.

Kissé felgyorsulnak Ön körül az események. Hivatásában próbára teszik az alkalmazkodó készségét, magánéletében pedig fordulatok következnek be.

Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Olyan műveletekbe kezdett, amelyek meghaladják a képességeit. Legyen rendkívül óvatos, és minden lépése előtt mérlegelje a következményeket!

Rák jún. 22. – júl. 23.

Mozgalmas pillanatok várnak ma Önre. A nap eseményei annak függvényében alakulnak majd, hogy miként tudja kihasználni a kínáló lehetőségeket.

Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

Hajlamos megtorpanni a nehézségek láttán. Változtasson a megszokott módszerein, és ne engedje, hogy a bizonytalanság úrrá legyen érzelmein!

Szűz aug. 24. – szept. 23.

Bár ezúttal több terv is megfogalmazódik Önben, mégis egyszerre csupán egy feladatra összpontosítson. Hamarosan sikerélményekben lesz része!

Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Őrizze meg a magabiztosságát, és maradjon nyitott a környezetében élők felé! Ha szükségesnek tartja, segítse ki a társait javaslatokkal, tanácsokkal!

Skorpió okt. 24. – nov. 22.

Munkahelyén ismeretlen területre téved, így nehezen tud döntéseket hozni. Cselekedjék minden helyzetben racionálisan, és fogadja el a tanácsadást!

Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Energiái lemerülöben vannak, ezért egyszerre csak egy dologra figyeljen! Csupán akkor kezdjen újabb munkátba, ha az aktuálisat már sikeresen lezárta!

Bak dec. 22. – jan. 20.

Főleg a csapatmunkára helyezze ma a hangsúlyt! Ám úgy álljon ki a társai célkitűzései mellett, hogy eközben a saját elképzelései is érvényesüljenek!

Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Nehezen tud odafigyelni a teendőire. Ezért lehetőleg mellőzze a szellemi frissességet igénylő teendőket, csak rutinmunkákat részesítsen előnyben!

Halak febr. 20. – márc. 20.

Korábbi erőfeszítései most meghozzák a várva várt eredményeket. Hogyha új, kockázatos tevékenységekbe vág bele, legyennagyon elővigyázatos!